

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

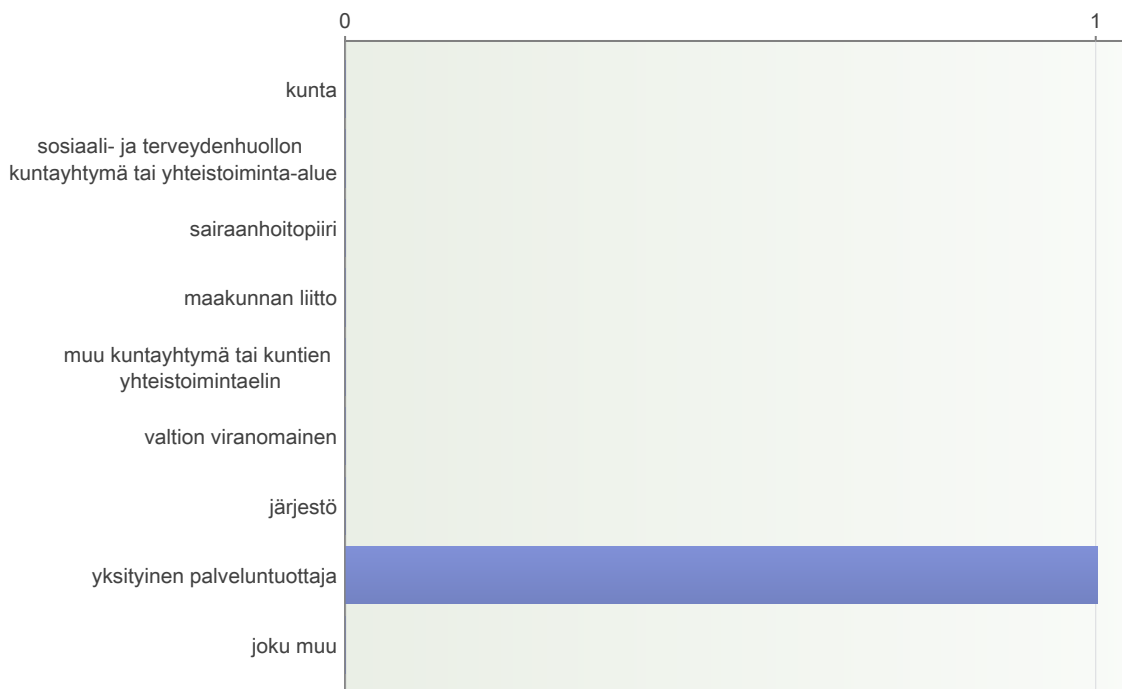
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Ensix Oy	Jerena Juutilainen	info@ensix.fi, 0405425524		

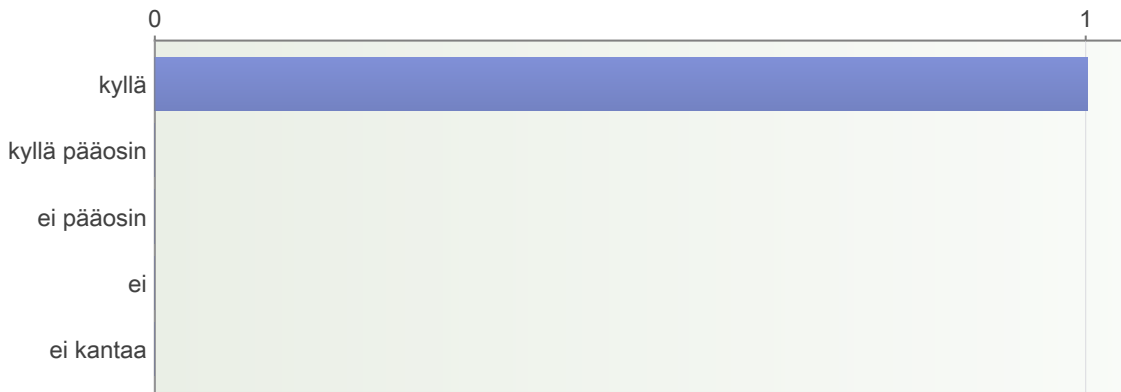
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys mahdollistaa erilaisten sote-ammattilaisten osallistumisen palvelujen tuottamiseen ja näin lisää palvelutuottajien määrää. Monipuolinen ja riittävä palveluntuottajien määrä mahdollistaa paremmin palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, ainakin perustason palveluissa. Lakiesitys antaa asiakkaalle mahdollisuuden päästä nopeammin hoitoon ja saada hoitoa oikeaan aikaan. Tämä puolestaan parantaa hoidon vaikuttavuutta ja sitä kautta kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Jo tällä hetkellä on monipuolisesti palveluntarjoajia ns. kentällä, mutta niistä hyöttyy vain pieni osa (palveluseteliasiakkaat), lain voimaan tulo mahdollistaa useammalle asiakkaalle esim. sen palveluntuottajan käytön, joka on lähinnä asiakkaan omaa asuinpaikkaa lisäten näin yhdenvertaisuutta.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

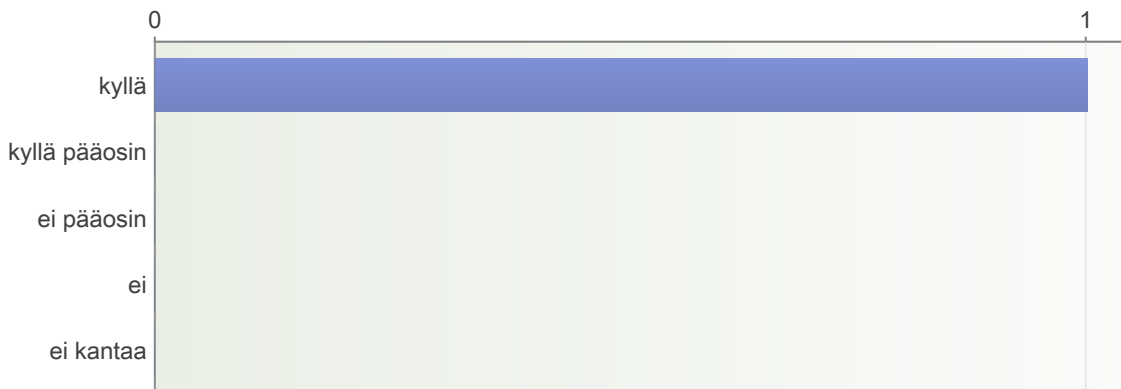
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakas saa asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetin avulla valita palveluntuottajansa - vaikutusmahdollisuus lisääntyä ja näin myös asiakkaan itsemääräämisoikeus omiin palveluihin kasvaa.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakas voisi saada palvelut vaikkapa yhdeltä palveluntuottajalta tai rakentaa itselleen sopivimmat ja sopivimpaan ajankohtaan tuotetut palvelut. Mikäli asiakas ei tähän kykene, on hänellä mahdollisuus saada apua valintaan tai vaihtoehtoisesti käyttää maakunnan liikelaitoksen palveluja.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei palveluiden pitäisi huonontua, vaan tuoda lisämahdollisuuksia lakiesityksen mukaan, joten tietointegraatiolla sekä palveluntuottajarekisterillä on suuri merkitys palveluiden yhteensovittamisella esim. yksityissektorin ja liikelaitoksen kesken. Lisäksi laaja-alaisen palvelutarpeen arvio (asiakassuunnitelma) tehdään maakunnan toimesta, joten palveluohjauksenkin pitää tähän kuulua.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kaikkien sote-palvelujen järjestäminen ja rahoitus kootaan maakunnille, mikä parantaa palvelujärjestelmän johtamista.
Hoidon vaikuttavuutta, laatua ja sujuvuutta parantavassa integraatiossa keskeistä on tiedon integraatio. Sote-uudistukseen liittyvä asiakastietojärjestelmien yhteensopivuuden ja Kanta-palvelujen kehittäminen toteuttavat tiedon integraation. Tietojärjestelmien kehittämisessä on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että Tie palvelutuottajille niistä ja niiden käyttämisestä aiheutuvat kustannukset pysyvät kohtuullisina.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

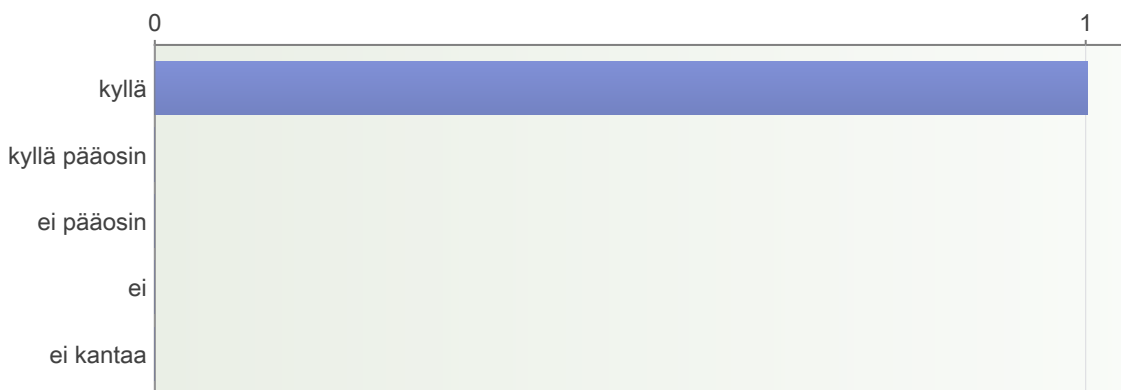
Vastaajien määrä: 1

- Kaikkien sote-palvelujen järjestäminen ja rahoitus kootaan maakunnille, mikä parantaa palvelujärjestelmän johtamista.

Uudistukseen liittyvä asiakastietojärjestelmien yhteensopivuuden ja Kanta-palvelujen kehittäminen toteuttavat tiedon integraation. Tietojärjestelmien kehittämisessä on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että palvelutuottajille niistä ja niiden käyttämisestä aiheutuvat kustannukset pysyvät kohtuullisina.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

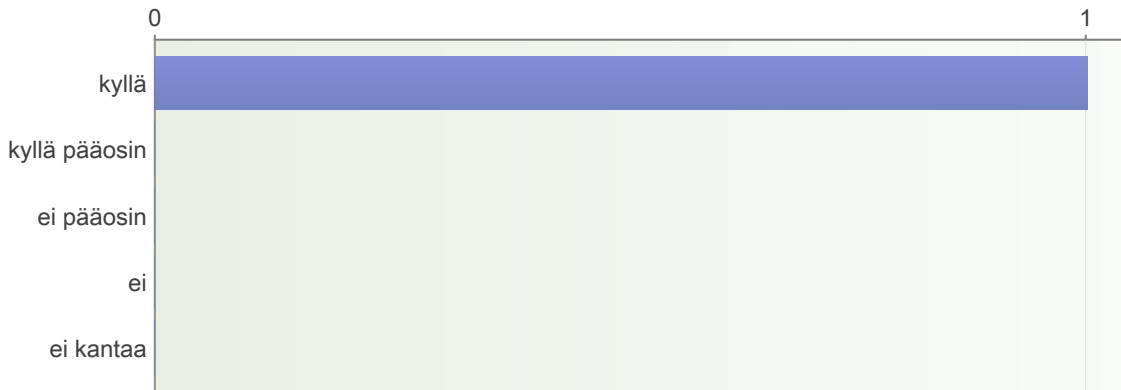
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laatu ratkaisee ja ketteryys. Yhteisöjen pääsy tuottamaan julkisia palveluja, tuo myös heidän osaamisen ja kehittämisen kentälle. Tämä mahdollistaa uusia toimintatapoja etenkin johtamisessa ja palveluntuotannossa, mutta myös digitalisaation hyödyntämisessä.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

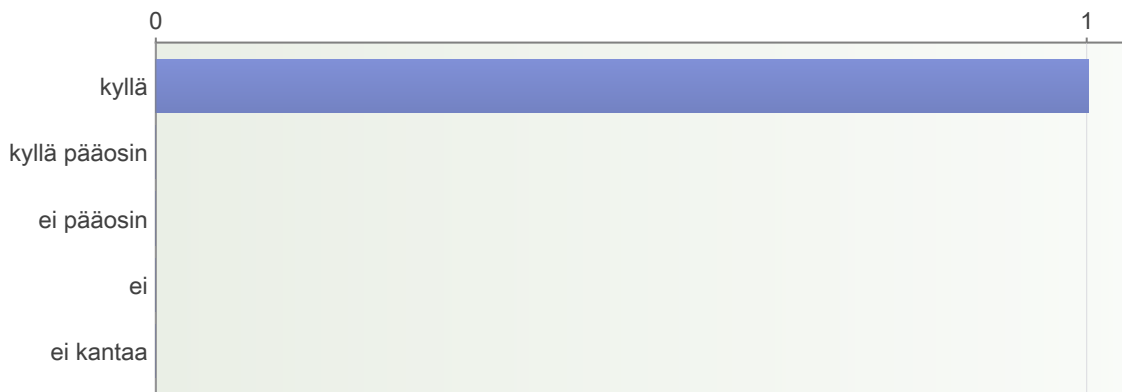
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Aluksi varmaan uuden järjestelmän tuomat investoinnit osoittavat kustannusten nousua, mutta nimenomaan pidemmällä aikavälillä saadaan kustannusten kasvua hillittyä. Yrityskentällä on vahva liiketalouden osaaminen, palveluja osataan tuottaa kustannustehokkaammin. Määrätyllä summalla tuotetaan palvelu laadukkaasti, jotta asiakas jatkossakin valitsee ko. tuottajan sekä mahdollisesti ostaisi lisäpalvelujakin omakustanteisesti.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalouksista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pk-yrittäjien näkökulmasta ongelmallinen on erikoisalojen sisällyttäminen sote-keskuksen lakisääteiseen palveluvalikoimaan ellei tähän riitä mm. etäkonsultointimahdollisuus.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

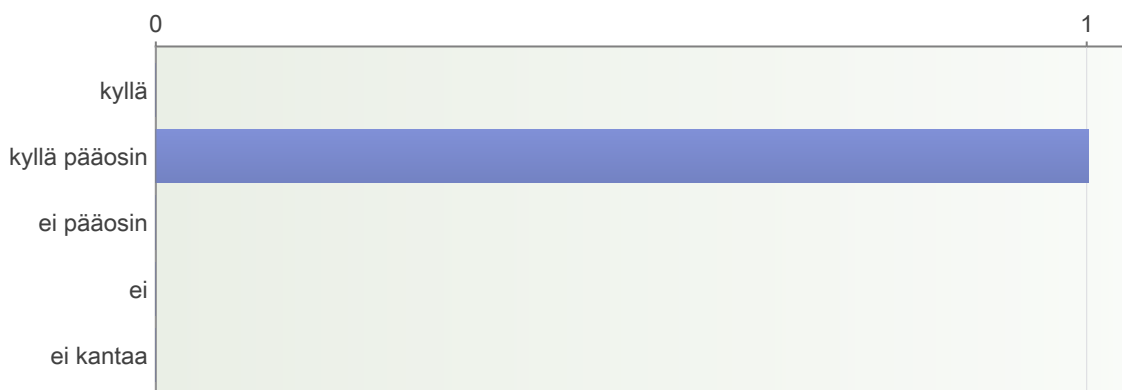

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

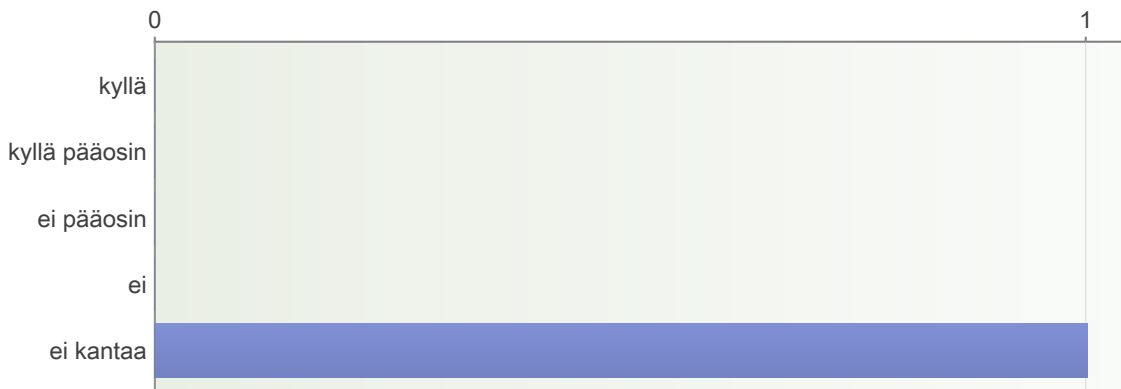
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Missä laajuudessa esim. kuvantamis- ja laboratoriopalvelut kuuluvat tai sote-keskuksen tulee tarjota?

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

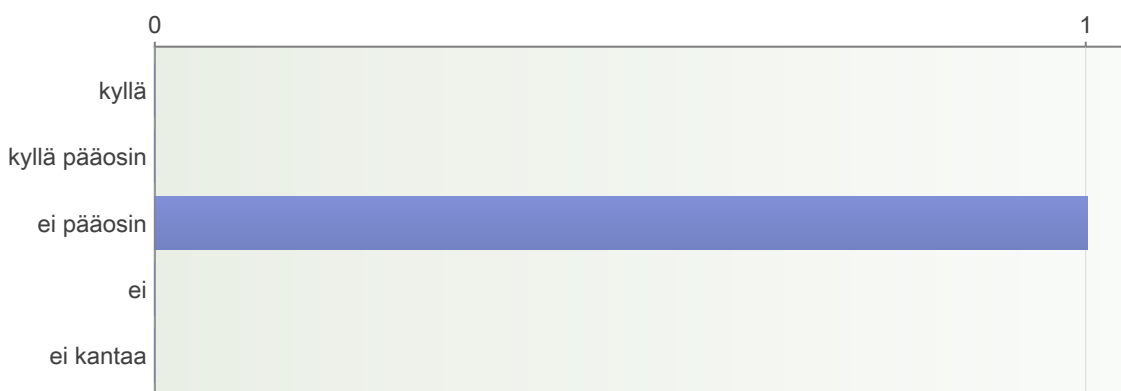

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

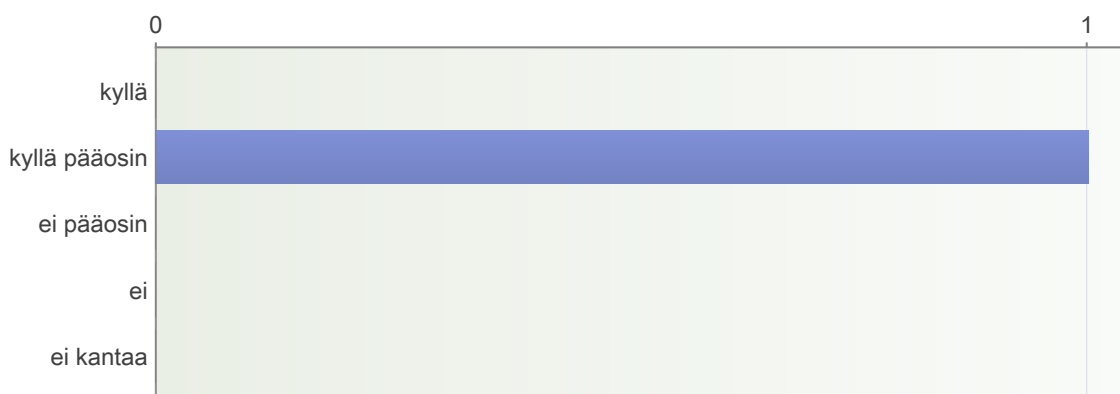
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaalihuollon ohjaus ja neuvonta voidaan hoitaa sote-keskuksien kautta, mutta miksi palkkahenkilön turvin? Ko. ohjaaja voisi olla myös yksityinen ammatinharjoittaja, jolla on maakunnan liikelaitoksen saama (kaikille ohjaajille yhtenäinen) koulutus/lupa.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

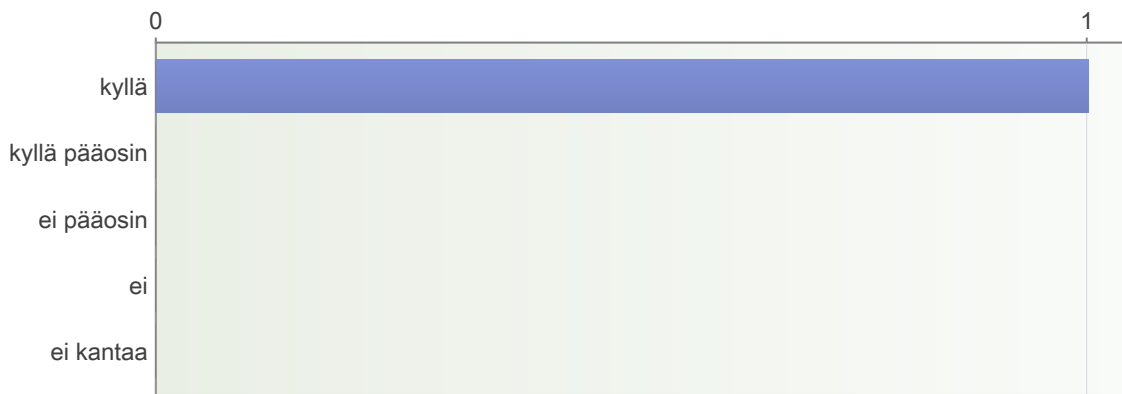
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jotta riittävä laajuus asiakassetelin käytöstä toteutuu, tulee maakunnille säätää velvoite asiakassetelin käytöstä. Muuten vaarana on, että setelin käytön vaihtelevuus tuo eriarvoisen aseman asiakkaalle eri maakunnissa.
Asiakasseteli tulisi ottaa käyttöön heti valinnanvapauden alkaessa. Asiakkaan näkökulmasta on tarkoituksenmukaista saada toistuvat käynnit lähempänä kotia kuin etäämmällä sairaalan tiloissa. toive. Hoidon sujuvuuden parantamiseksi asiakassetelin käyttökohteisiin tulisi sisällyttää myös asiakkaan hoitoon liittyvät lääkinnälliset tutkimukset. Asiakassetelijärjestelmä myös kannustaa maakunnan tuotteistamaan ja hinnoittelemaan omat palvelunsa, mikä edistää palvelutuotannon kustannustehokkuuden kehittämistä.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

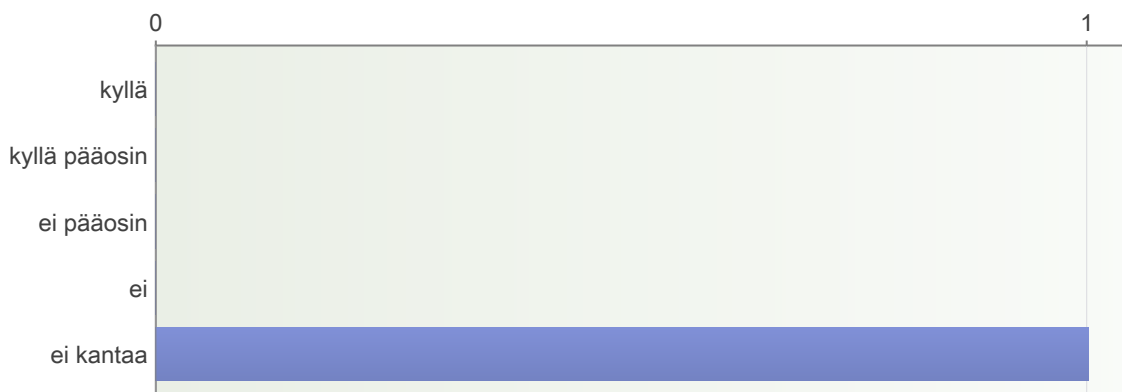

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

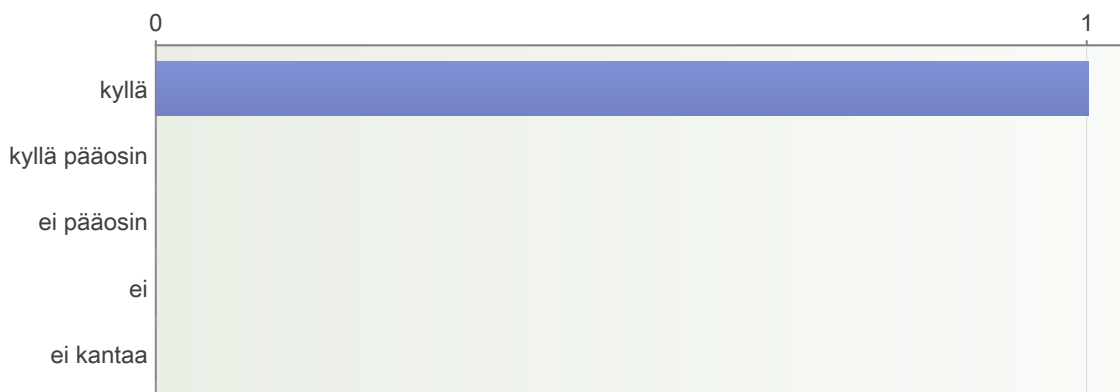

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

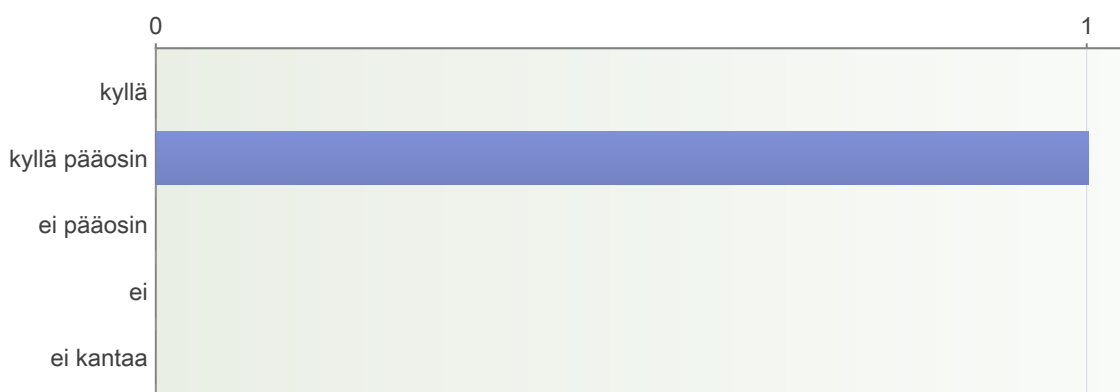

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Olisi hyvä määritellä kuitenkin velvoite asiakasetelin käyttöön mm. perusterveydenhuollon palveluissa, jotta todellinen valinnanvapaus voisi toteutua.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tämä antaa yksilöllisesti oikeanlaisen valinnanvapauden kohdentaa palvelunosto. Asiakas tai hänen läheisensä/uskottu hlö tietävät parhaiten mitä ko. paljon avuntarpeen omaavan arjessa eniten tarvitaan. Toimintakykynärajoite on aina yksilöllinen, oli kysessä minkäikäinen ihminen tahansa.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

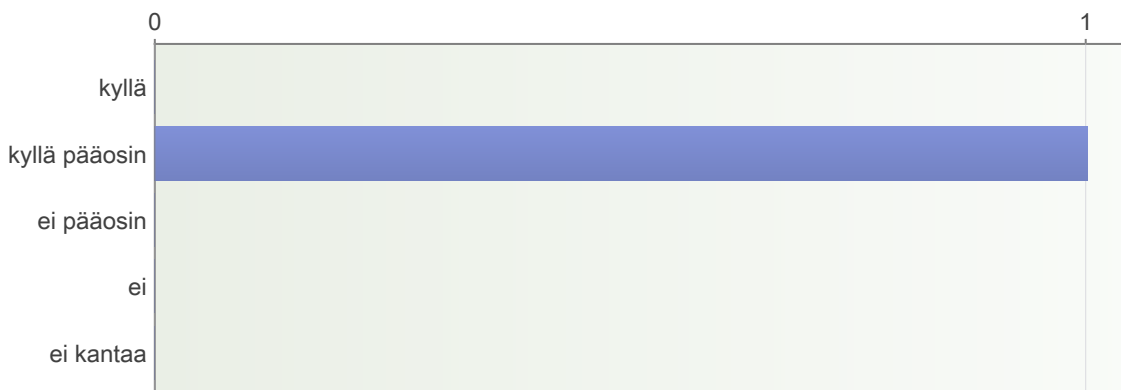
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelmaa laadittaessa tulee huomioida merkittävien osin ammattihenkilön havainnot sekä asiakkaan ja läheisten huomiot/toiveet. Ns.pisteytyskaavakkeet eivät palvele yksilöllisyyttä. Muistamattomuus on merkittävä toimintakyvyn rajoite vaikka fyysisesti hyvässä kunnossa olisikin. Lisäksi palvelutarvetta arvioidessa tulisi huomioida esim. yksin asuvan riski/turvallisuushka asiakkaalle itselleen, naapureille, läheisille, luonnolle, jne.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kun palveluntuottaja on lain perusteella (laki sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta) hyväksytty sote-palvelujen tuottajaksi, on hänet myös hyväksyttävä valinnanvapauspalvelujen tuottajaksi. Kaikkia palveluntuottajia tulee kohdella tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Vaatimusten tulee olla kohtuullisia ja suhteessa tuotettavaan palveluun.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

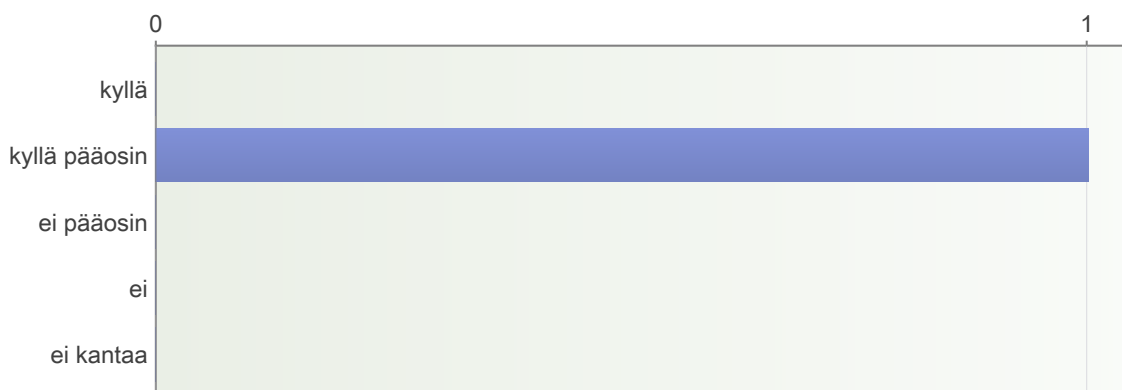

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

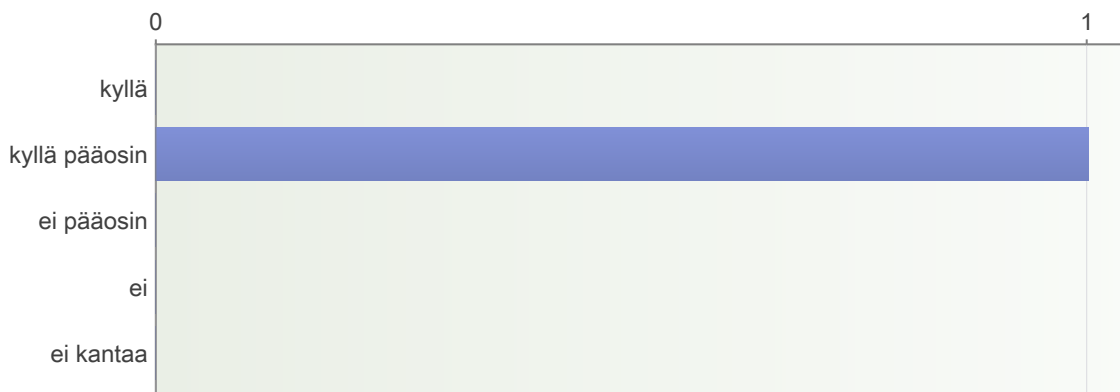
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan tekemissä hinta- ja palvelumuutoksissa pitää olla 3 kk:n siirtymäaika, jotta muutoksiin ehditään reagoita (mm. tiedottaa palveluiden käyttäjiä).

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

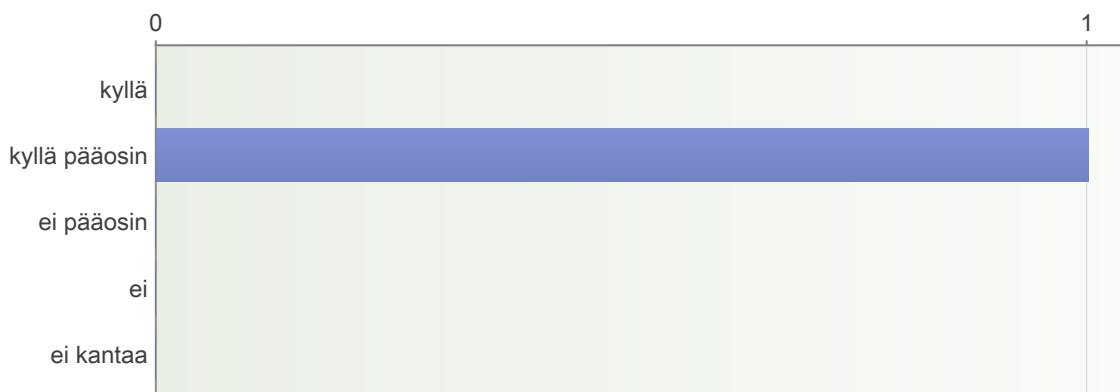

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista. 16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

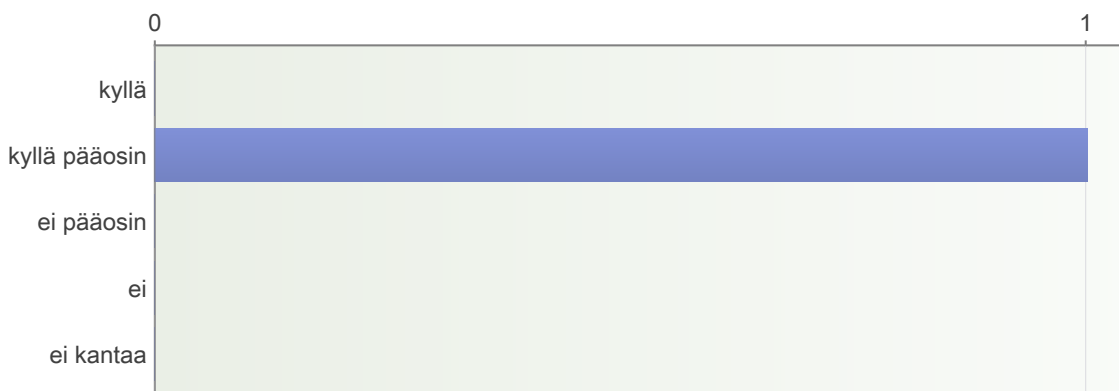
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Julkisille ja yksityisille palveluntuottajille on korvattava samoin perustein vastaavista palveluista. Palveluntuottajille maksettavat korvaukset on määriteltävä sopiviksi erikokoisille palveluntuottajilla. Maakunnan kannattaa keskustella yhteistyössä yksityisten palveluntuottajien (pienyrittäjät huomioiden) kanssa palveluhinnan muodostumisperiaatteista.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

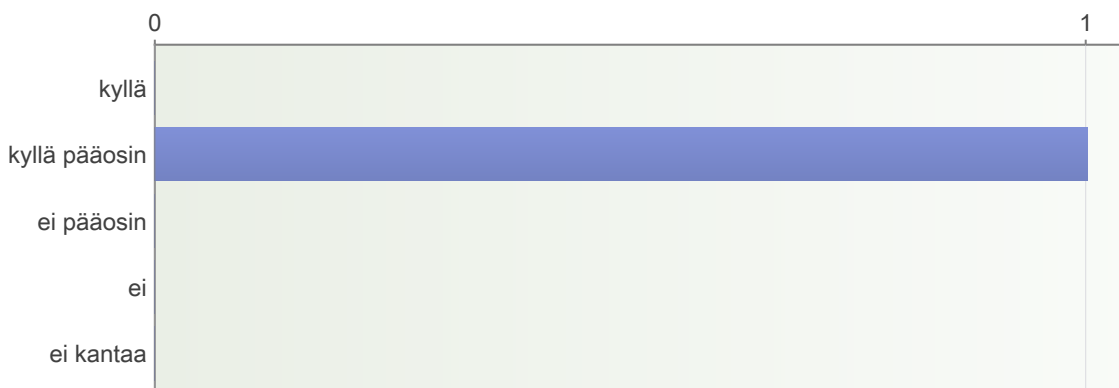
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiin tulee yksiselitteisesti kirjata, että kaikissa asiakassetelillä tuotettavissa palveluissa palveluntuottajalla on mahdollisuus tuottaa myös asiakkaan maksamia lisäpalveluja.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

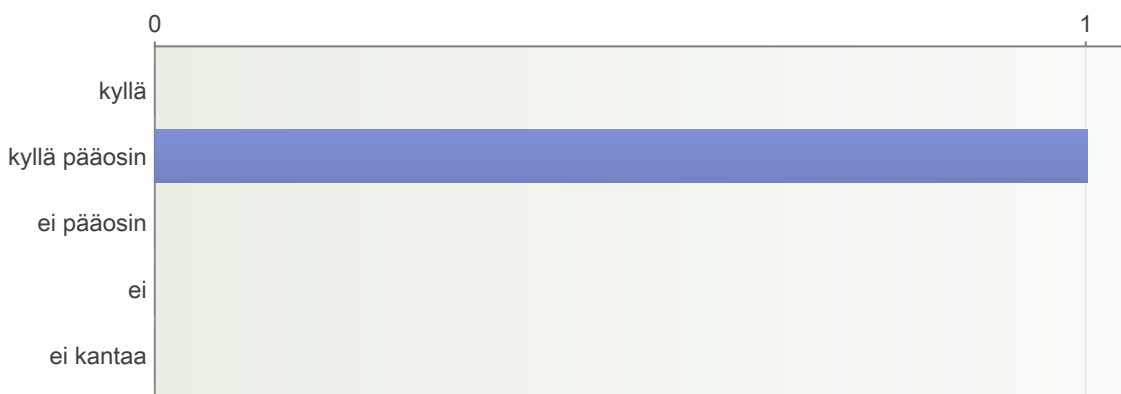
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tasapuoliset kilpailuolosuhteet eivät täysin toteudu, koska maakunnan liikelaitokset eivät voi mennä konkurssiin.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

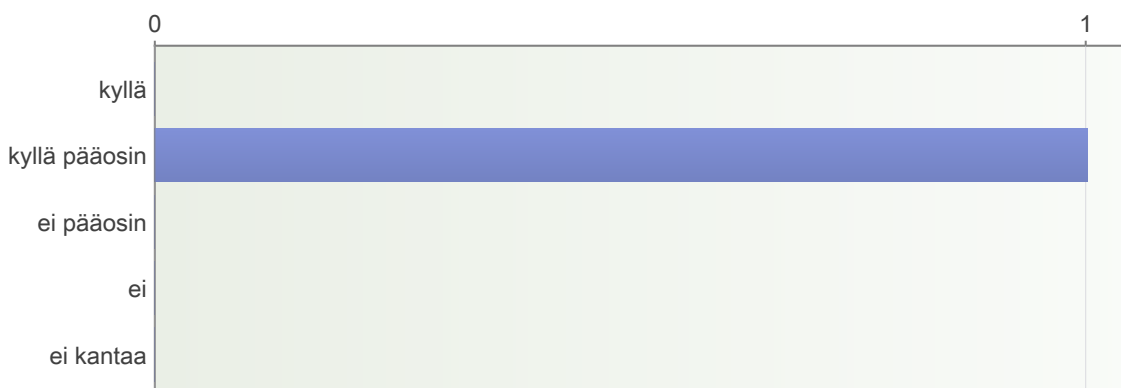
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lain voimaantulon siirtäminen ja vaiheistaminen vaikeuttaa pk-yritysten toiminnan kehittymistä. Epävarmuuden jatkuminen aiheuttaa myös alan keskittymistä suuremmille toimijoille.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

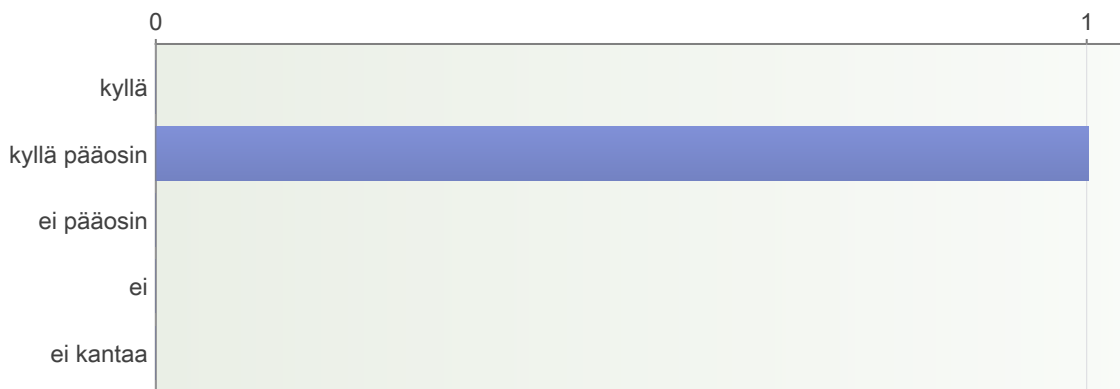

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

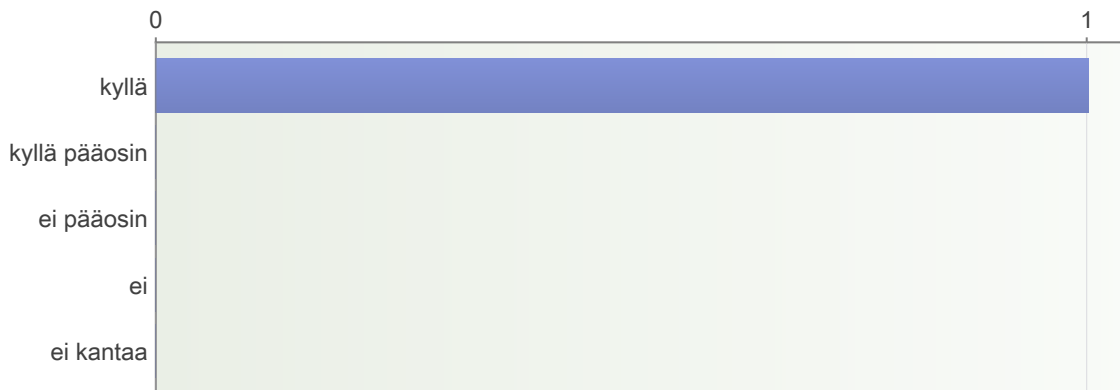
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kun huomioidaan tasapuolinen verotus, tasapuoliset kriteeristöt ja korvaukset maakunnan oman liikelaitoksen tuottamien palveluiden ja yksityisen sektorin kesken.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Myös pienemmät palveluntuottajayritykset ja yhteisöt pääsevät palvelutuotantoon mukaan asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetoinnin avulla, kunhan maakunnan lupajärjestelmästä tai kriteeristö ei tule liian vaikeaksi taakaksi.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus mahdollistaa paremmin jo olemassa olevien resurssien hyödyntämisen sekä mahdollisesti palvelun laajentumisen lisäten näin työllistämistä.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Vastaajien määrä: 1

- Poistetaan velvoite erikoisaloista sote-keskusten palveluvalikoimasta eli 2 momentti kokonaan tai tarkennetaan riittämään etäkonsultoinniksi.
71 ja 72§:n yksityiskohtaiset perustelut:
Täydennetään seuraavasti: "Asiakas voisi halutessaan maksaa asiakassetelin arvon lisäksi itse lisäpalveluita. Asiakkaan tulee voida halutessaan käyttää kattavasti omia varojaan palvelujen rahoittamiseen."